

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR KOREAŃSKI

WRZESIEŃ 2023

PRZEWODNICZĄCY KIM JONG-UN SPOTYKA SIĘ Z WŁADIMIREM PUTINEM

Ostra reakcja prezydenta Yoon Suk-yeola na wizytę Kim Jong-una w Rosji i możliwe porozumienie zbrojeniowe była zaskakująca. Prezydent Yoon Suk-yeol do tej pory unikał bezpośredniego krytykowania Rosji – właśnie w obawie przed możliwym odwetem Moskwy w postaci zacieśniania relacji z KRLD. Gdy do spotkania doszło, prezydent Yoon Suk-yeol skrytykował Rosję za naruszanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Jeśli do współpracy rzeczywiście dojdzie i Korea Północna pozyska rosyjską technologię, przyspieszającą rozwój programów raketowych, kosmicznych i nuklearnych, to nie można wykluczyć zmiany stanowiska Korei Południowej w kwestii eksportu broni do Ukrainy. Warto zwrócić jednak uwagę, że pozostaje jeszcze jeden czynnik powstrzymujący Seul przed taką decyzją: obecność południowokoreańskich firm w Rosji.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

7 września: umowa o wolnym handlu została podpisana przez Koreę Południową i Filipiny. Minister handlu Ahn Duk-geyn oraz sekretarz handlu i przemysłu Filipin Alfredo Pascual podpisali umowę o wolnym handlu. Na jej podstawie obie strony mają znieść cła na około 95% towarów będących przedmiotem wymiany handlowej. Negocjacje w sprawie umowy rozpoczęły się w 2021 roku.

7-8 września: sześć porozumień o współpracy zostało podpisanych przez Koreę Południową i Indonezję. W Dżakarcie odbył się szczyt z udziałem prezydentów Yoon Suk-yeola oraz Joko Widodo. Z okazji 50. rocznicy nawiązania relacji dyplomatycznych obie strony omówiły możliwości wzmocnienia partnerstwa. Mają temu służyć podpisane porozumienia, dotyczące współpracy w takich obszarach jak rolnictwo, infrastruktura, elektromobilność i ochrona własności intelektualnej. Jedno z porozumień dotyczyło wydawania certyfikatów dla żywności halal, by zwiększyć koreański eksport tego typu produktów do państw z dużą populacją muzułmańską. Prezydent Yoon Suk-yeol uczestniczył także w forum biznesowym Indonesia-Korea Business Roundtable, podczas którego podpisano 16 porozumień o współpracy i kontrakty.

9 września: 300 mln USD ma zostać przekazane na Globalny Fundusz Klimatyczny. Prezydent Yoon Suk-yeol na szczycie G20 złożył obietnicę przekazania 300 mln USD na Globalny Fundusz Klimatyczny w latach 2024-2027, by odegrać rolę „zielonego lidera”. Fundusze mają zostać wykorzystane na wspieranie państw rozwijających się w walce ze zmianami klimatycznymi.

10 września: szereg spotkań bilateralnych z udziałem prezydenta Yoon Suk-yeola odbyło się na marginesie szczytu G20. Prezydent spotkał się z premierem Indii Narendrą Modim, aby omówić możliwości wzmocnienia strategicznej współpracy oraz komunikacji w obliczu 50. rocznicy nawiązania relacji dyplomatycznych. Obie strony omówiły także wzmocnienie współpracy w takich obszarach jak przemysł zbrojeniowy, łańcuchy dostaw, infrastruktura oraz kluczowa technologia. Współpraca w przemyśle obronny była także tematem spotkania z prezydentem Turcji Recepem Erdoganem. Obie strony wyraziły zainteresowanie rozszerzeniem partnerstwa w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem dronów oraz samolotów. Turcja jest jednym z pierwszych państw importujących południowokoreańską broń, a od 2004 roku posiada licencję na czołgi K2 Black Panther oraz haubice K9, które zostały wykorzystane do opracowania własnych wersji. Z kolei współpraca w sektorze półprzewodników była głównym tematem spotkania z kanclerzem Niemiec Olafem Scholzem. Prezydent Yoon Suk-yeol spotkał się także z premierem Japonii Kishidą Fumio, aby omówić dotychczasowe postępy w poprawie relacji dwustronnych.

19 września: irańskie fundusze zostały odblokowane przez Koreę Południową. Korea Południowa odblokowała irańskie fundusze, które zostały przekazane do Kataru zgodnie z amerykańską umową. Nie rozwiązało to problemu w relacjach między Seulem a Teheranem – Iran domaga się dodatkowej rekompensaty w postaci odsetek od Korei Południowej. Według Teheranu „wywarcie presji” przez Stany Zjednoczone nie zwalnia państw trzecich w „odpowiedzialności za nieuzasadnione działania”. Fundusze zostały zamrożone w 2019 roku w Bank Of Korea, Industrial Bank of Korea oraz Woori Bank.

20 września: wsparcie eksportu zostało zapowiedziane przez nowego szefa Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Energii. Podczas przemowy inauguracyjnej minister Bang Moon-kyu oświadczył, że dołoży wszelkich starań, aby wesprzeć eksport jako kluczowy element napędzający wzrost gospodarczy. Ponadto zamierza odbudować krajowy przemysł związany z energią jądrową. W kwestii łańcuchów dostaw minister Bang Moon-kyu zaapelował o dalsze wzmacnianie

trójstronnego partnerstwa z USA i Japonią, a także wkroczenie na nowe rynki na Bliskim Wschodzie, Europie Wschodniej oraz państwach ASEAN.

21 września: wniosek o zgodę na aresztowanie lidera opozycji został przyjęty przez Zgromadzenie Narodowe. Wniosek Ministerstwa Sprawiedliwości o zgodę parlamentu na aresztowanie Lee Jae-myunga, oskarżanego o korupcję w związku z projektem zagospodarowania przestrzennego w Seongnam oraz transfer pieniędzy do Korei Północnej został przyjęty 149 głosami na 136 głosów przeciwnych. Oznacza to, że za wnioskiem głosowało 29 posłów Partii Demokratycznej. Podobne głosowanie miało miejsce w lutym, kiedy wniosek o zniesienie immunitetu został odrzucony przez większość parlamentarną. Tego samego dnia Zgromadzenie Narodowe przyjęło także wniosek o dymisję premiera Han Duck-soo. Według Partii Demokratycznej Premier powinien ponieść polityczne konsekwencje w związku z tragicznym w skutkach atakiem paniki w Itaewon w zeszłym roku, fiaskiem organizacji Jamboree w te wakacje, a także „zbyt łagodnym” stanowiskiem rządu wobec wypuszczeniu wody z elektrowni w Fukushima w Japonii. Wniosek Zgromadzenia Narodowego nie jest wiążący, a decyzję o dymisji podejmuje prezydent. W związku z tym, że Partia Demokratyczna posiada większość w parlamencie, wniosek uznawany jest za polityczny atak na administrację Yoon Suk-yeola. W ubiegłych miesiącach Zgromadzenie Narodowe wnioskowało o odwołanie ministra spraw zagranicznych Park Jina oraz ministra spraw wewnętrznych Lee Sang-mina.

23 września: Korea Południowa wyraziła zainteresowanie poprawą relacji z Chinami. Premier Han Duck-soo spotkał się z przewodniczącym Xi Jinpingiem w Hangzhou, by przekazać intencje prezydenta Yoon Suk-yeola w kwestii poprawy relacji dwustronnych. Korea Południowa wyraziła zainteresowanie organizacją szczytu z udziałem przewodniczącego Xi i prezydenta Yoon Suk-yeola w Seulu, a także organizacją trójstronnego szczytu z Japonią. Premier Han Duck-soo uczestniczył w otwarciu Igrzysk Azjatyckich, co może być odczytane jako próba ocieplenia relacji poprzez dyplomację sportową.

27 września: Korea Południowa została wybrana na członka zarządu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. Korea Południowa będzie zasiadać w radzie w latach 2023-2025 jako reprezentant Azji Wschodniej. Będzie to dziewiętnasta kadencja Korei Południowej w organizacji od 1957 roku. Seul zamierza aktywnie działać w zakresie nagłaśniania problemów związanych z północnokoreańskim programem nuklearnym, przyglądać się japońskiej elektrowni jądrowej w Fukushima, a także promować sektor energii jądrowej.

27 września: nakaz aresztowania Lee Jae-myunga został odrzucony przez Centralny Sąd Rejonowy w Seulu. Sąd w orzeczeniu powołał się na brak bezpośrednich dowodów na winę przewodniczącego Partii Demokratycznej oraz niskie ryzyko ucieczki czy zniszczenia dowodów. Prokurator generalny Lee One-seok oświadczył, że prokuratura będzie kontynuować śledztwo w sprawie zarzutów karnych postawionych Lee Jae-myungowi. Z kolei minister sprawiedliwości Han Dong-hoon zaznaczył, że odrzucenie przez sąd nakazu aresztowania nie jest równoznaczne z uznaniem Lee Jae-myunga za niewinnego.

KOMENTARZ

Politycznie motywowane śledztwo? Chociaż lider opozycji Lee Jae-myung nie może jeszcze odetchnąć spokojnie – prokuratura ciągle prowadzi wobec niego śledztwo, a zarzuty obejmują korupcję oraz transfer pieniędzy do Korei Północnej - to decyzja sądu o oddaleniu wniosku o nakaz aresztowania może stać się narzędziem w politycznym kontrataku. Partia Demokratyczna oraz jej lider rozpoczęli budowanie narracji wokół możliwego „rozdźwięku” między sądem a prokuraturą, który ma świadczyć o politycznym umotywowaniu działań tego drugiego organu. Do tej pory to rządząca Partia Siła Narodu wykorzystywała toczące się wobec Lee Jae-myunga śledztwo, by budować poparcie przed przyszłorocznymi wyborami parlamentarnymi. Teraz opozycja może przejść do ataku, przyjmując rolę ofiary i żądając przeprosin ze strony rządu. Decyzja sądu może być skuteczniejsza niż prowadzony przez Lee Jae-myunga strajk głodowy – choć upublicznione zdjęcia ze szpitala są przydatne w kreowaniu narracji ofiary. Decyzja sądu może być także przydatna w celu ukrócenia wewnątrz partyjnego podziału, który doprowadził do uchylecia immunitetu przez Zgromadzenie Narodowe, pomimo posiadanej przez Partię Demokratyczną większości.

„Antypaństwowe siły” zagrożeniem dla relacji z Japonią. Prezydent Yoon Suk-yeol wygłaszając przemówienie podczas ceremonii 60. Rocznicy utworzenia Koreańskiej Narodowej Akademii Dyplomatycznej oświadczył, że wolność narodu jest stale zagrożona ze strony „komunistycznych sił totalitarnych” oraz „sił antypaństwowych”, które „starają się rozbudzić antyjapońskie resentymy”. Prezydent kontynuuje używanie antykomunistycznej retoryki w

przemówieniach, by zdobyć uwagę skrajnie konserwatywnych wyborców – Nowej Prawicy. Jednak taki język przypomina wypowiedzi generała Park Chung-hee i przez wielu Koreańczyków – szczególnie młodych – uznawany jest za relikw przeszłości. Widoczne jest to w sondażach – poparcie społeczne dla Prezydenta spadło do 35%, przy czym największy spadek odnotowano wśród dwudziestolatków. Publiczne niezadowolenie wywołała decyzja rządu o przeniesieniu pomnika uznawanego za bohatera w walce o niepodległość Hong Beom-do ze względu na jego powiązania z partią komunistyczną. Na uwagę zwraca próba obrony relacji z Japonią przy użyciu takiej retoryki, która może mieć odwrotny skutek i jedynie podsycać antyjapońskie resentymy. Szczególnie w obliczu niepopularnej decyzji o braku protestów ze strony rządu w sprawie wypuszczenia wody z elektrowni jądrowej w Fukushima – 7 na 10 Koreańczyków jest przeciwnych japońskim działaniom.

W kontekście coraz ostrzejszej retoryki prezydenta Yoon Suk-yeola, odwołującej się do okresu zimnowojennego antagonizowania KRLD oraz oskarżania sił opozycyjnych o sprzyjanie komunizmowi i działania antypaństwowe na uwagę zwraca wskazanie na urząd nowego ministra obrony Shin Won-sika. Może być to jedna z najbardziej kontrowersyjnych postaci w rządzie Yoon Suk-yeola, gdy zostanie zaprzysiężony. Shin Won-sik nie tylko zajmował kluczowe stanowiska w armii w czasach rządu Park Geun-hye, ale wzbudził kontrowersje chwając byłych prezydentów-dyktatorów Chun Doo-hwana i Park Chung-hee oraz oskarżając prezydenta Moon Jae-ina o zdradę i szpiegostwo dla Korei Północnej. Jest to polityk, którego poglądy odpowiadają wspomnianej Nowej Prawicy. Biorąc pod uwagę zbliżenie Rosji z Koreą Północną oraz przetasowania w południowokoreańskim rządzie należy się spodziewać nasilenia zimnowojennego nastawienia obecnej administracji, które w kontekście Korei Południowej oznacza napięte relacje z KRLD oraz zbliżenie z Japonią i Stanami Zjednoczonymi, a także krytykę przez rząd antyjapońskich protestów jako działania antypaństwowego.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

4 września: budowa fabryki części do samochodów elektrycznych na Węgrzech została ogłoszona przez LG Magna. Południowokoreańska firma LG Magna ogłosiła, że planuje do 2025 roku wybudować fabrykę podstawowych

komponentów do samochodów elektrycznych na Węgrzech. Będzie to pierwszy zakład firmy w Europie. Wybór Węgier jako bazy produkcyjnej został uzasadniony strategicznym umiejscowieniem i łatwym dostępem do głównych europejskich klientów.

8 września: sposoby wzmocnienia stosunków dwustronnych zostały omówione przez Koreę Południową i Serbię. W Seulu doszło do spotkania premier Serbii Any Brnabić z premierem Han Duck-soo. Obie strony podpisały dwustronne porozumienie inwestycyjne mające na celu wspieranie wzajemnych inwestycji. Umowa ma zapewnić ramy prawne dla ochrony inwestorów. Była to pierwsza od 13 lat wizyta serbskiego premiera w Korei Południowej.

8 września: południowokoreańskie uzbrojenie zostało zaprezentowane na Międzynarodowym Salonie Przemysłu Obronnego. Korea Południowa została krajem wiodącym podczas MSPO w Kielcach, a w wystawie udział wzięło ponad 30 koreańskich firm, w tym Hyundai Rotem oraz Korea Aerospace Industries. Wśród zaprezentowanego uzbrojenia znalazły się samoloty FA-50, prototyp myśliwca KF-21 Boramae czy artyleryjski system rakietowy Homar-K firmy Hanwha Aerospace – Homar-K to polska wersja koreańskiej wyrzutni K239 Chunmoo. W trakcie MSPO Polska Grupa Zbrojeniowa oraz Korea Aerospace Industries podpisały porozumienie w sprawie realizacji programu wsparcia eksploatacji i logistyki samolotu FA-50.

10 września: kolejny pakiet pomocowy dla Ukrainy został obiecany przez Koreę Południową. Podczas przemówienia na szczycie G20 prezydent Yoon Suk-yeol oświadczył, że Seul zamierza przeznaczyć łącznie 2,3 mld USD na pomoc w odbudowie zniszczonej Ukrainy. Pomoc ma zostać zapewniona poprzez dotacje za pośrednictwem organizacji międzynarodowych oraz niskooprocentowane pożyczki. Yoon Suk-yeol przyłączył się do apelu o szybkie zakończenie wojny, by „solidarnie ze społecznością międzynarodową” realizować programy wsparcia, obejmujące bezpieczeństwo, pomoc humanitarną i powojenną odbudowę.

13 września: w Kijowie odbyło się spotkanie prezydenta Wołodymyra Zełenskiego z ministrem ziemi, infrastruktury i transportu Won Hee-ryongiem. Południowokoreańska delegacja, składająca się z urzędników państwowych i przedstawicieli biznesu odwiedziła Kijów, aby omówić potencjalne zaangażowanie Korei Południowej w projekty odbudowy podczas Forum Współpracy Ukraina-Korea. Podczas spotkania prezydenta Ukrainy z ministrem Won Hee-ryongiem strona ukraińska wyraziła zainteresowanie współpracą w zakresie energii jądrowej, odnawialnych źródeł energii oraz przemysłu obronnego. W kwestii współpracy w przemyśle obronnym prezydent Zełenski zaproponował połączenie koreańskiej technologii z ukraińskim wywiadem. Padła również propozycja projektu infrastrukturalnego kolei dużych

prędkości łączących Kijów z Warszawą. Koreańskie firmy potwierdziły chęć udziału w różnych projektach: Korea Overseas Infrastructure and Urban Development Corporation (KIND) planuje uczestniczyć w odbudowie systemu transportu publicznego, wdrażając rozwiązania z zakresu sztucznej inteligencji; K-water zamierza zaangażować się w projekty smart city w oparciu o energię odnawialną oraz odbudowę zapory i elektrowni wodnej w Kachówce; Korea Airports Corporation planuje modernizację portu lotniczego Boryspol przez poprawę systemów operacyjnych i bezpieczeństwa; Korea Environmental Industry and Technology Institute (KEITI) zapowiedział odbudowę oczyszczalni ścieków w Buczy, a Koreańskie Koleje Państwowe są zainteresowane rozwojem usług kolejowych obsługujących regiony przygraniczne między Ukrainą i Polską.

13 września: w Mińsku Mazowieckim odbyło się spotkanie premierów Han Duck-soo i Mateusza Morawieckiego. Spotkanie dotyczyło przede wszystkim współpracy w obszarze obronności. Ponadto dyskutowano na temat współpracy w sektorze energii jądrowej.

14 września: w Krynicy odbyło się Forum Polsko-Koreańskie. Podczas forum, otwarte przez prezydenta Andrzeja Dudę oraz premiera Korei Południowej Han Duck-soo omówiono strategiczną współpracę dwustronną w takich obszarach jak przemysł obronny, energetyka jądrowa, transport czy powojenna odbudowa Ukrainy. W forum udział wzięli przedstawiciele polskiego rządu: minister infrastruktury Andrzej Adamczyk, pełnomocniczka rządu ds. polsko-koreańskiej współpracy Jadwiga Emilewicz, minister aktywów państwowych Jacek Sasin. W forum uczestniczył także minister handlu Korei Południowej Ahn Duk-geun oraz przedstawiciele koreańskich i polskich środowisk biznesowych i naukowych. Najważniejszy wniosek, który nasuwa się po obradach w trakcie forum: Polska i Korea Południowa znajdują się w przełomowym momencie budowania strategicznego partnerstwa, a najważniejszym zadaniem dla obu stron jest obecnie określenie obszarów współpracy oraz opracowanie trwałych mechanizmów współpracy, które zapewnią jej ciągłość pomimo zmiany władzy w którymś z państw.

19 września: współpraca w zakresie pomocy Ukrainie została omówiona przez Koreę Południową i Organizację Narodów Zjednoczonych. Prezydent Yoon Suk-yeol spotkał się z sekretarzem generalnym ONZ Antonio Guterresem w Nowym Jorku. Obie strony omówiły kwestie związane z promocją pokoju na świecie, co jest celem Korei Południowej jako tymczasowego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ. Głównym tematem rozmowy była wojna w Ukrainie, a także północnokoreańskie prowokacje.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

1 września: nowe dowództwo ds. operacji dronów zostało utworzone przez Koreę Południową. W Pocheon (prowincja Gyeonggi) odbyła się ceremonia inauguracyjna nowej jednostki. Dowództwo ds. operacji dronów ma zwiększyć zdolności obronne kraju przed atakami z wykorzystaniem dronów. Powołanie jednostki związane jest z incydentem z grudnia 2022 roku, kiedy północnokoreańskie drony wleciały w przestrzeń powietrzną Seulu, a południowokoreańskiemu wojsku nie udało się ich przechwycić.

2 września: rakiety manewrujące zostały wystrzelone przez Koreę Północną. Pjongjang wystrzelił kilka rakiet w kierunku Morza Żółtego. Według Seulu mogła być to reakcja na zakończone ćwiczenia ze Stanami Zjednoczonymi (Ulchi Freedom Shield), które wcześniej zostały potępione przez Pjongjang jako „przygotowania do inwazji”.

7 września: Korea Południowa zaapelowała do Rosji i Chin o popieranie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Prezydent Yoon Suk-yeol przemawiając na Szczycie Azji Wschodniej podkreślił znaczenie odpowiedzialności spoczywającej na stałych członkach Rady Bezpieczeństwa ONZ w związku z zagrożeniem nuklearnym ze strony KRLD. Seul wezwał również do przestrzegania rezolucji ONZ. Prezydent nie wymienił bezpośrednio Rosji i Chin.

10 września: spotkanie ministrów spraw zagranicznych Korei Południowej i Rosji odbyło się na marginesie szczytu G20. Podczas spotkania minister Park Jin wyraził zaniepokojenie związane ze spekulacjami dotyczącymi szczytu z udziałem prezydenta Władimira Putina i przewodniczącego Kim Jong-una. Strona południowokoreańska wyraziła nadzieję, że rozwój relacji rosyjsko-północnokoreańskich będzie odbywał się w zgodzie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ i nie będą one zagrażać pokojowi na Półwyspie Koreańskim. Seul wezwał także Rosję do „konstruktywnej” współpracy w Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

12-18 września: Rosja została odwiedzona przez przewodniczącego Kim Jong-una. Podczas pierwszej od zakończenia pandemii COVID-19 podróży zagranicznej Kim Jong-una doszło do szczytu z prezydentem Władimirem Putinem. Przewodniczący KRLD odwiedził wiele placówek wojskowych, a także kosodrom Wostocznyj. Żadna ze stron nie ogłosiła publicznie czy zostały podpisane jakieś porozumienia. Korea Południowa wyraziła zaniepokojenie wyraźnie militarnym charakterem wizyty – nie wykluczona jest możliwość

zawarcia (lub prowadzenia negocjacji) przez Moskwę i Pjongjang umów związanych z zakupem broni i transferem technologii. Komentarz do tego wydarzenia zob. [BlogOSA](#).

20 września: doniesienia o współpracy wojskowej między Rosją i KRLD zostały zdementowane przez rosyjską Ambasadę. Południowokoreańskie MSZ wezwało ambasadora Rosji Andrieja Kulika do złożenia wyjaśnień w związku z doniesieniami o współpracy zbrojeniowej między Moskwą i Pjongjangiem. Seul wezwał Moskwę do postępowania zgodnie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, zakazującymi handlu północnokoreańską bronią. Strona rosyjska zaprzeczyła tym doniesieniom, podkreślając, że postępuje zgodnie z prawem międzynarodowym rozwijając relacje z „dobrym sąsiadem i długoletnim partnerem” Koreą Północną.

20 września: Rosja i KRLD zostały potępione w przemówieniu prezydenta Yoon Suk-yeola przed Zgromadzeniem Ogólnym ONZ. Korea Południowa wezwała do reformy Rady Bezpieczeństwa ONZ w związku z sytuacją, gdy stały członek RB atakuje inny suwerenny naród oraz otrzymuje broń od KRLD, tym samym naruszając rezolucje ONZ. Prezydent podkreślił, że programy nuklearne i raketowe KRLD stanowią nie tylko bezpośrednie zagrożenie dla Korei Południowej, ale także wyzwanie dla utrzymania pokoju na całym świecie. Jeśli Pjongjang zdobędzie od innych państw technologię, znacznie przyspieszy rozwój broni masowego rażenia. Z kolei północnokoreańska broń konwencjonalna zagraża Ukrainie. Z tego powodu Korea Południowa wraz z sojusznikami „nie zamierza stać bezczynnie”. Przemowa prezydenta Yoon Suk-yeola spotkała się z ostrą krytyką ze strony Pjongjangu. Koreańska Centralna Agencja Prasowa (KCNA) nazwała południowokoreańskiego „marionetkowym zdrajcą” oraz „dyplomatycznym idiotą”. Jednocześnie Pjongjang oświadczył, że utrzymywanie bliskich relacji z sąsiednim państwem takim jak Rosja jest czymś „naturalnym” i zgodnym z prawem. Korea Północna nie potwierdziła zawarcia umów zbrojeniowych z Rosją.

21 września: sankcje związane z handlem północnokoreańską bronią zostały nałożone przez Koreę Południową. Ministerstwo Spraw Zagranicznych oświadczyło, że dziesięć osób i dwie instytucje zostały objęte sankcjami w związku z nielegalnym handlem północnokoreańską bronią z innymi państwami. Sankcje objęły obywateli północnokoreańskich, m.in.: ministra obrony KRLD Kang Sun-nama czy byłego szefa sztabu generalnego północnokoreańskiej armii ludowej Pak Su-ila. Sankcje zostały także wymierzone w dwie firmy: Versor S.R.O. oraz GLOCOM za zaangażowanie w transakcje zbrojeniowe z krajami trzecimi,

tym Rosją. Decyzja o nałożeniu jednostronnych sankcji została podjęta w związku ze szczytem prezydenta Władimira Putina i przewodniczącego Kim Jong-una.

25 września: wojskowe porozumienie z KRLD powinno zostać zerwane według kandydata na ministra obrony. Nominowany na urząd nowego ministra obrony Shin Won-sik oświadczył, że militarne porozumienie (Comprehensive Military Agreement) z 2018 roku, mające na celu redukcję napięcia na Półwyspie Koreańskim powinno zostać zniesione. Według Shin Won-sika porozumienie okazało się nieefektywne wobec północnokoreańskich prowokacji i jedynie szkodzi południowokoreańskiemu wojsku. Porozumienie zostało także skrytykowane przez Ministerstwo ds. Zjednoczenia, które oświadczyło, że w chwili obecnej jest ono „jednostronne” i nieprzestrzegane przez KRLD. W styczniu prezydent Yoon Suk-yeol groził Pjongjangowi zawieszeniem porozumienia, po tym jak w grudniu 2022 roku północnokoreańskie drony wleciały w przestrzeń powietrzną Seulu.

26 września: ustawa zakazująca wysyłania ulotek do Korei Północnej została uznana za niekonstytucyjną. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że ustawa narusza prawo do wolności słowa. Ustawa została przyjęta w 2020 roku, kiedy szefowa departamentu propagandy KRLD Kim Yo-jong zagroziła zerwaniem pokojowych porozumień z Koreą Południową. Zgromadzenie Narodowe przyjęło ustawę powołując się na zagrożenie bezpieczeństwa. Od samego początku zakaz wysyłania ulotek był krytykowany, zarówno w kraju, jak i przez społeczność międzynarodową.

26 września: w Seulu odbyła się parada wojskowa. Z okazji 75. rocznicy utworzenia sił zbrojnych w Seulu odbyła się zakrojona na szeroką skalę parada wojskowa, prezentująca m.in.: trójosiowy system obronny (Kill Chain, Korean Air and Missile Defense oraz Korea Massive Punishment and Retaliation). Wśród zaprezentowanego uzbrojenia znalazł się opracowany przez Koreę Południową system obrony przeciwrakietowej L-SAM, który ma za zadanie zestrzeliwanie rakiet balistycznych w końcowej fazie lotu. W paradzie wzięli udział także amerykańscy żołnierze. Defilady wojskowe odbywają się w Korei Południowej co pięć lat, jednak w 2018 roku prezydent Moon Jae-in ze względu na prowadzony z Pjongjangiem dialog zrezygnował z parady (we wrześniu 2018 roku odbył się trzeci międzykoreański szczyt z udziałem przewodniczącego Kim Jong-una). Podczas przemówienia z okazji parady prezydent Yoon Suk-yeol oświadczył, że Korea Południowa jest przygotowana na przeprowadzenie odwetu w przypadku ataku ze strony KRLD. Według Prezydenta groźba użycia broni nuklearnej przez Pjongjang stanowi poważne zagrożenie dla narodu koreańskiego oraz wyzwanie

dla pokoju na świecie, a „obsesja reżimu na punkcie rozwoju broni nuklearnej pogłębia cierpienie Koreańczyków z Korei Północnej”.

KOMENTARZ

Międzypokoreańska walka na słowa. W 2017 roku amerykański prezydent Donald Trump i przewodniczący KRLD Kim Jong-un zaangażowali się w „wojnę na słowa”, w której każda ze stron groziła zniszczeniem drugiego państwa. Padały wtedy słowa o „całkowitym zniszczeniu” oraz groźby użycia broni nuklearnej – choć nie była to „preferowana opcja” (więcej zob. Beczkowska, J. (2019). Korean Crisis and a War of Words. *International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal*, 23(1), 103–113. <https://doi.org/10.18778/1641-4233.23.07>). Ten schemat jest teraz powtarzany w relacjach międzypokoreańskich, które zaostrza retoryka prezydenta Yoon Suk-yeola. Od szczytu amerykańsko – południowokoreańskiego w kwietniu 2023 roku, kiedy postanowiono utworzyć Grupę Konsultacyjną ds. Nuklearnych (Nuclear Consultative Group, NCG), administracja Yoon Suk-yeola nie ucieka od zagrożenia KRLD nuklearnym odwetem za próbę ataku. W odpowiedzi Korea Północna zaczęła oskarżać Seul o „konspirowanie” w celu prowokowania wojny nuklearnej. Pogłębiająca się współpraca Korei Południowej z USA i Japonią oraz możliwość współpracy zbrojeniowej między KRLD i Rosją eskaluje napięcia na Półwyspie Koreańskim, które jest potęgowane przez wzajemne groźby i oskarżanie. Nakręcająca się spirala prowokacji (północnokoreańskie testy rakietowe, amerykańsko-południowokoreańskie manewry wojskowe) w połączeniu z „wojną na słowa” może doprowadzić do podobnej sytuacji, co w 2018 roku – rozpoczęcia dialogu, by zapobiec gorącemu konfliktowi, którego każda ze stron chce uniknąć.

Warto zauważyć, że istotnym graczem w rozwiązaniu problemu północnokoreańskich zbrojeń jest Waszyngton. Biorąc pod uwagę punkty zapalne na globalnej mapie, uwaga Stanów Zjednoczonych jest rozproszona, co zmniejsza wagę problemu Półwyspu Koreańskiego dla administracji Joe Bidena. Rosnące napięcie na linii Seul-Pjogjang może być rozpatrywane jako próba ponownego zwrócenia uwagi Stanów Zjednoczonych. Administracja Joe Bidena nie ma jednak pomysłu jak rozwiązać kwestię północnokoreańskiego programu nuklearnego i skupi się raczej na utrzymaniu obecnego status quo.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

